

Ishaja trikrat na teden
vsaki torek, četr-
tek in soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago \$4.00. Za Ev-
ropo \$4.50. Za Chica-
go \$4.50.

Issued three times a
week every Tues-
day, Thursday
and Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3-
50. For City of Chi-
cago \$3.50.

LIST ZA SLOVENSKI NAROD + GESLO + ZA RESNICO IN PRAVICO

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919. AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL.,
UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 141.

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 2. DECEMBRA — SATURDAY, DECEMBER, 2, 1922.

LETO (Vol.) VIII.

REV. PAVEL JAKOB DREV O. F. M., UMRL.

Narod pri katerem število rakev prekaša število zibelk, je na smrtni postelji. Umira. Narod katerega voditelji hitreje umirajo, kot novi stopajo na njih mesta, ne more z veseljem gledati v bodočnost. Tak narod smo mi ameriški Slovenci. Kdo je pravi voditelj našega tukajšnjega ljudstva? Duhovnik! Kar je še drugih, ki grabijo za vajeti, so z malimi izjemami zvoditelji. Kje so bili ti, ki se zdaj širokoustijo, kot pravi Mojze našega naroda, ko je duhovnik doživljal prve težave naseljenstva? Nikjer jih ni bilo. Zakaj? Ker so bili njih magneti, ljudski žepi, še suhi in prazni. Duhovnik pa, ki mu je glavno bratska duša, je šel za njimi čez morje, v času, ko je imela duhovščina v stari domovini še zlate čase.

In tukaj? Vprašajte naše slovenske duhovnike, ki so pred kakimi dvemi desetletji prišli za svojimi rojaki v to svojo drugo domovino in začeli vstanjavljati slovenske župnije. To pač niso bili zlati časi zanje. Po raznih, naravnost betahkih luknjah so se morali potikati. Nekatere so ponoči dobesedno podgane glodale. A so vstrajali, ker jim ni bilo za dolar, ampak za dušo. Ko so bile te duhovne farme z velikimi težavami že "sklinane," so šle jeli prihajati svetni "voditelji" in začeli bahavo stopati pred ljudstvo, kakor skušajo hudič pred Kristusa: Vse to je moje... "Zato naj se naši zvoditelji rogajo kolikor se hočejo, jaz ponavljam: Duhovnik je bil in je edini pravi voditelj našega tukajšnjega naroda.

Toda vrste teh voditeljev se hitreje redčijo, kakor je mogoče vrzeli mašiti. Kmalu od začetka leta se je zgrudil pod smrtno koso naš patriarh Mrg. Buh. Kar ga je škoda, je vendar popolnoma dozorzel za žetev. Ko je začela jesenska burja trgati z drevesa suho listje, ki bi se v mirnih dneh še nekaj časa držalo na njem, je smrtni dih tudi z našega drevesa odtrgal en list, ki se ni bil zrel za grob. Res, da ni imel več pomladne svežosti, da niti poletne ne, a vsaj zgodnja jesenska moč je bila še v njem. Zato smo se začudili, ko smo zvedeli, da je odpadel. To je bil Rev. Josip Tomšič, nad katerim se je komaj zemlja zagrnila in zravnila.

Danes na Zahvalni dan pa je New York dobil brzojav: P. Pavel Drev žanes umrl. Ta žalostna vest nam ni došla popolnoma nepričakovano. Že kake štiriinajst dni sem smo vedeli, da leži težko bolan v bolnišnici sester franciskank. Sporočilo se nam je celo, da je njegovo stanje brezupno. Vendar smo dan za dnem pričakovali razveseljajočih poročil, to timbolj ker Rev. Drev ni bil kaka pozno jesenska astra ali krizantema, da niti georgina, znanilka jeseni ne, ampak še pozno pomladna cvetlica, ki gleda polna življenske sile poletju nasproti. Pozabili smo, kako malo izbirčna je smrt, da je podobna otrokom, ki popolnoma nezrelo sadje klatijo. Zato nas je brzojav o njegovi smrti osupnil. Že smo delali načrte, kako mesto bo v bližnji prihodnosti zavzel, da očistim po britkih skušnjah in poln mladega serafinskega duha, s svojo mogočno besedo globoko zastavi brazdo v srca te ali one naselbine. A ni še dobro prijel za plug, mu je že smrt roke odtrgala od njega in mu rekla: V imenu božje postave z mano! In odstopil je brez obotavljanja, ker je vedel, da ko božja pota, četudi mnogokrat neumljiva, vendar vedno pravična. Tako tudi mi klanjamo svoje glave pred nedoumnimi božjimi sklepi.

V trenutku nam cel potok njegovega življenja ni znan. Ko je došel v Ameriko, je šel najprej v Texas. Pozneje se je javil našemu komisarju Very Rev. Benignu Snoj za sprejem v naš red. Ker svojih bogoslovnih naukov še ni končal, ga je Rev. komisar poslal k našim poljskim bratom v Pulasci, Wis., da dovrši bogoslovne študije. Nato je bil posvečen v mašnika. Zdaj šele bi moral napraviti predpisani redovni novicijat, ali leto poskušnje. Ker je bila pa taka stiska za duhovniško pomoč, je takoj začel z duhovnim pastirstvom. Najprej je dajal misijone, potem pa, ko je Rev. Tomšič šel kot forestički župnik radi bolezni v pokoj, je dobil tankajšno župnijo, kjer je napravil strog dušnopastirski novicijat, ki bi se mu bil gotovo za celo bodoče življenje poznal, če bi mu bil Bog dal tudi zlato mašo dočakati.

Vem, kaj so že stari pagani rekli: De motuis nil nisi bene. O mrtvih samo dobro! Vem pa tudi, da se ta pregovor navadno napačno razlaga. Saj ni rečeno: nil nisi bona ampak: nil nisi bene. To se pravi: Tudi o mrtvih lahko kaj slabega poveš, a ker ne veš in tudi, če zvedeti ne moreš, koliko moralne krivde je imel dotični pri tistem slabem in samo ta bi bila madež za njegovo dobro ime, ki ga več brani ne more, pač lahko govoriš o njegovi zmoti, ne pa o krivdi. Prvo ni proti omenjenemu pravilu, samo drugo. Da je rajni v Forest City par pomot napravil, moramo resnici na ljubo priznati, kajti tudi lagati se ne sme ob mrtvaškem odru. O njegovi krivdi govoriti, zdaj ko se ne more več braniti, kar bi edinole sam lahko storil, bi bilo proti krščanski ljubezni. Le Bog in on vesta za to.

Zmotil se je, ker je potem, ko je videl, kako njegova redovna obleka nekatere forestičske mogotce v oči bode, to odložil, da jih pomiri. Saj jo je takrat itak le po redovni dobroti nosil, ker še ni naredil novicijata. Zgotovil se je, ker se je v začetku preveč naslonil na iste mogotce. Mesto da bi bil izbral bogato in drago plačano skušnjo, ki jo je imel njegov prednik z njimi, je šel preko njega in deloma proti njemu. Ko je spoznal svojo zmotu, je bilo že prepozno. Dobili so ga v svoje klešče in stisnili, da je bil prisiljen s svojimi zvestimi bežati k Ircom. Ker je bil pa položaj razdeljene župnije trajno nevzdržen, se je umaknil. Odsel je in pravno pravilno stopil v franciskanski red. Leto redovne poskušnje je prebil v Cincinnati. Letos, na praznik sv. Frančiška, je napravil neslovesne redovne obljube in se kot tak vrnil v naš komisarijat. Ni mi znano, kako mesto mu je odmenil P. komisar. Morda ga je mislil nastavit za svojega naslednika v New Yorku, ker se misli sam vrniti v sv. Deželo. Bog je pa prekrizal vse načrte z njim, kakoršnikoli so že bili. Obolel je za pljučnico, kateri se je pridružila jetika. Ko so zdravniki izjavili, da je preveč slabokrvn, da bi mogel okrevati, se je Rev. Anzelmi Murn, O. F. M. ponudil, da mu da nekaj svoje krvi, ki se mu je res vbrizgala. Na isto je bil pripravljen še Rev. Kornelij Petrič, O. F. M. Ker pa ni bilo več upanja, da bi mu mogli rešiti življenje, so ga prepustili božji previdnosti, ki ga je na Zahvalni dan rešila vseh zemeljskih težav.

Škoda mladega, navdušenega delavca, ki so v Gospodovem vinogradu mej našim ljudstvom vedno redkejši. Škoda timbolj, ker je imel za seboj že bogato skušnjo, ki je za duhovnika v Ameriki neprecenljive vrednosti: Če bi tudi imeli drugega, ki bi lahko takoj stopil na njegovo mesto, bi bilo vendar treba par let čakati, predno bi se pričel jezika in življal v bistveno druge dušnopastirске razmere, kakor so v starem kraju. A danes niti starokrajskih nadomestnikov za take zgube nimamo. To da veliko misliti. Kajti ako pojde tako naprej, v par letih niti

(Dalej na 2. strani.)

"SHIP SUBSIDY BILL."

New York. — Kongres se je dne 20. novembra sestal v izredno zasedanje, in glavna točka dnevnega reda je takozvani Ship Subsidy Bill, t. i. zakonski načrt o podpiranju ameriške trgovske mornarice. V svoji poslanici Kongresu je predsednik Harding toplo priporočal sprejem tega zakona. Ker je o tem zakonskem načrtu toliko govora in spora in je radi njega pričakovati živahen boj v kongresu, ne bo odveč, da omenimo tu glavne točke tega zakonskega predloga, tem bolj ko se isti tudi živahno dotika interesov priselencev.

Ta "bill" uvaaja sistem podpiranja ameriške trgovske mornarice s pomočjo subvencij. Dodatno k temu predlaga se načrt za prodajo ladij, ki so lastnina Združenih Držav, približno 11 milijonov ton. Zakonski načrt določa direktno podporo ameriškim brodolastnikom v obliki plačil v gotovini in indirektno podporo v obliki oproščenja od davkov itd.

Kar se tiče prodaje vladnih ladij, zakonski načrt daje polno moč Shipping Board-u, da prodaja ladje brez oglašanja ali natečaja, ako pet članov Board-a to odobri. Kupci imajo petnaest let časa za popolno plačilo kupnine.

Direktna podpora obstoji v subvenciji, izplačani v gotovini na podlagi obsega in hitrosti ladje. Subvencija naj znaša pol centa za vsako debelo tono in za vsakih sto natičnih milj, ki jih preplevoje iadrnice; kar se pa tiče ladij na stroje, predlaga se subvencija, ki gre od ene desetine centa za vsako debelo tono in za vsakih 100 morskih milj glede parnikov, katerih hitrost znaša 12 morskih milj, do 2.10 centov glede onih, katerih hitrost znaša 3 milje ali pa več. To bi pomenjalo, da iadrnica od 10,000 ton, ki je preplula pot od 5,000 morskih milj, bi dobila odškodnino: 10,000-krat 50-krat pol centa, t. i. \$2,500; ravnotako znaša 23 milj, bi za isto pot dobil: velik parnik, katerega hitrost 10,000-krat 50-krat 2.10 centov, t. i. \$13,000. Za manjše ladje se ne izplačuje nikaka subvencija; minimum je določen na 1,000 debelih ton za iadrnice in 1,500 ton za druge ladje.

Ta podpora se izplačuje ladij za toliko milj vožnje le, dokler je v obratu kot trgovska ladja v privatni lastnini in je registrirana pod zakoni Združenih Držav. Subvencija se izplačuje le za vožnje v svrhu inostranske trgovine. Razum nekatere izjem le ladje, zgrajene v Ameriki, imajo pravico do te odškodnine.

Dve tretini mostva, odštevši častnike, morajo biti ameriški državljani, in ostala tretjina naj bo sestavljena od oseb, sposobnih za ameriško državljanstvo. Za prvo leto pa za dostojne, da je le polovica mostva sestavljena od ameriških državljanov, in za drugo leto le 60 odstot.

Na potniških ladjah se ta zahteva tiče le mostva na krovu in pri strojih. Te podpore bi se izplačevale iz sklada, imenovanega "Merchant Marine fund", ki naj se ustanovi v področju Treasury Departmenta. Ta sklad naj dobiva svoje prihode iz pristojbin, ki jih ladje morajo plačevati za vzdrževanje svetilnikov, nadalje iz desetih odstotkov carinskih dohodkov in iz svot, ki bi jih ameriške ladje drugače prejemale kot odškodnino za prevažanje pošte razum paketne pošte.

Indirektna podpora je predlagala (Dalej na 3. strani.)

KRATKE NOVICE.

— Med domačimi Bolgari in Turki v zapadni Traciji se je razširil upor proti grškim četam, ki se umikajo iz Tracije. Oboji Bolgari in Turki napadajo umikajoče Grke.

— Glasom poročil iz Mexico City, je obležalo 16 oseb mrtvih in velik ranjenih pri včerajšnjem spopadu, ki se je završil med mehikanskem vladnem vojaštvom in civilnimi demonstranti, ki so hoteli baie razielati tamošnji mestni vodovod.

— Na Irskem so pričeli "prosti državljani" s splošnem razoroževanjem civilistov. Vsi civilisti morajo oddati orožje predpisanim oblastem, ali jih pa zadene težka kazen. Tekom zadnjih dveh dni, so preiskovalci, ustrelili tri civiliste, ki so se protivilo oddati orožje.

— Po vesteh iz Tokio vladajo sedaj v Vladivostoku neznosne razmere. Boljševiki grozno zapostavljajo "Bele Ruse". Japonske bojne ladje so sprejele nad dva tisoč beguncev, ki jih bodo prepeliale nekam na Kitajsko.

— Ameriška vlada zahteva od Švicarske vlade, da ji izroči John W. De Kava, zaradi gotovega poverjenja. De Kay je bival svoječasno v Waukeganu.

— V Washingtonu je umrl republikanski kongresnik James R. Mann iz Chicago. Obolel je managlomaa za pljučnico, ki ga je stisnila v par dneh.

— Predloga za lahka piva in vina pravijo mokračji, bo gotovo sprejeta pri prihodnjem kongresnem zasedanju. Je vsaj trošt!

— "Subvenčna predloga" za državno podporo mornarici je bila zadnjio sredo sprejeta v kongresu. V senatu se pričakuje, da bo predloga nekoliko spremenjena.

— Trgovski department v Washingtonu namerava obdavčiti železniške družbe s posebnim davkom na vse dohodke, ki bodo presegali 6 odstotkov čistega dobička na lastnino in delnice.

— V Rockfordu, Ill., se je stransko opekla 15-letna Helena Hoage. Po telesu je zadobila strašne opekline. Zdravniki izjavljajo, da bo potreba 254 kvadratnih palcev kože, da se ji zakrpa njeno telo. Vprašali bodo njene sorodnike, če bi ji hoteli odstopiti vsaka nekoliko kože.

— V Cincinnati, Ohio je bil te dni ustreljen patrolman, zatem, ko je aretirai štiri bandite. Ko se je vrnil iz jetnišnice, ga je peti počakal za nekim vogalom in ga zahrbtno ustrelil.

IZ JUGOSLAVIJE.

Umrl je nagle smrti Rev. Franc Indof, župnik v Javorju pod Ljubljano. Zadel ga je kap. Rojen je bil v Ljubljani l. 1868., v mašnika posvečen l. 1891. Njegov brat je frančiškan, P. Henrik, sedaj v Rimu na meinarodnem kolegiju sv. Antona.

Umrl je v Ljubljani Mr. Lovrenc Blaznik, oče Rev. Al. Leo Blaznika, župnika slovaške župnije v Haverstraw, N. Y.

Zima se oglašja v starem kraju. Gorenjski in Dolenjski hribi so zedobili bele kape. Po dolinah se zaenkrat sneg še ni mogel obdržati, dasi je poskušal.

Večerne šole v Jugoslaviji. Prof. Vidaković je pred dvemi leti začel z večernimi šolami s samimi takimi učenci, ki so dovršili ljudsko šolo. Po dveh letih jih je pa že nekaj maturantov, ki se bodo zdaj vpisali na tehniko. Ti so pa še bolj hitro študirali kot meji vojno. Se razume, da se bodo pozneje na prsa trkali, kot akademično izobraženi.

Umrla je v Ljubljani Mrs. Josipina Fatut mati Miss Lee Fatut znane pisateljice, katere roman "Črtomir in Bogomila" smo priobčevali v Edinosti.

Sporazum z Italijo. Tik pred Mussolinijevim pučem sta naš poslanik pri italijanski vladi in italijanski zunanji minister podpisala sporazum, ki določa tudi izpraznitev tretje dalmatinske zone. A Mussolini se bo za ta sporazum najbrž takomalo brigal kakor Lenin za carjeve pogodbe.

Ostrižena Jugoslavija. Radi babilonskih notranjih razmer zunanji sovražniki Jugoslavijo večkrat ostrižejo, kakor ovčar svoje kostrune. Zopet so jim Mažari odjedli prečišen kos v Banatu. Mej tem tudi ogromna posestva nadvojvode Fridrika v Beliji, ki jih je upravljal Tone Kristan. Če kdo, se bo on jokal za njimi, ker take molzne kraje, ne bo več dobil. Morebiti se bo zdaj zopet k rdečemu koritu spravil.

Pretepi. V Kokrici so se fantje pri zeganju stegli. Miha Sajovic je sunil Franca Škofica z nožem v hrbet in ga nevarno poškodoval. V Kranju je pa mesarski pomočnik Žiga Killer nevarno oklal Matevža Hafnerja. Killer je bil že 28-krat kaznovan.

Za Sokole ima novaca. Vlada je naknadno dovolila Sokolom en milijon kron podpore. Bolnišnice hoče na zapreti, ker nima novaca. Lepa naša domovina...

SAMI SEBI KORISTITE

Ako pošljete svoje božične pošiljatve skozi Bančni Oddelek "Edinosti," ki Vam nudi za ta slučaj posebno nizke cene, ki jih je mogoče ponuditi odjemalcem. Denar dostavimo na najbližnjo pošto prejemnikov in sicer to izvrši "LJUDSKA PO SOJILNICA V LJUBLJANI" s katero imamo vrejene posebne zveze. Dostavljenje se vrši hitro in točno. Poskusite enkrat in prepričani smo, da boste zatem vedno pošiljali svoje pošilja, e skozi naše podjetje. To pa zato, ker pri nas je hitra postrežba, točnost in najnižje kurzne cene, ki jih je mogoče dobiti na borzah.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

Jugoslovanskim kronam:	Italijanskim liram:
500 — kron \$ 2.05	50 lir \$ 2.05
1,000 — kron \$ 3.95	100 lir \$ 3.95
5,000 — kron \$19.50	500 lir \$ 19.50
10,000 — kron \$38.00	1000 lir \$ 38.00

Pri večjih svotah, ki presegajo svoto dvajset tisoč kron, ali dva tisoč lir damo še posebni popust.

Za pošiljatve v dolarjih glejte oglas na drugem mestu v tem listu.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Edinost Publishing Company.

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 0098.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Three Times a Week by

EDINOST PUBLISHING CO., 1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

Entered as second-class matter October 11, 1919, at the post office at Chicago, Ill. under the Act of March 3, 1879.

Najnesramnejši zločin je oropati slepca.

Najbolj brezsrčni ropar na svetu bi imel v svojem srcu še toliko ljubezni do bližnjega, da bi se mu studilo vzeti iz slepčevega žepa, kak vinar. Mislil bi si, revež je, ki ne vidi, temu vzeti iz njegove roke, katere ne vidijo slepčeve oči, bi bil brezprimerna brezsrčnost, kriminal — naka! tega pa ne bom naredil, tako bi se izrazil v srcu najbolj zakrknjen ropar in tat.

V zadnjic smo govorili, da je največji in najbolj pomilovanja vreden revež slepec, ki ne vidi. Revež je, kdor je telesno slep; revež — velik revež je pa tudi oni, ki je duševno slep. Velik in pomilovanja vreden revež je pa tudi narod, če je kot masa v večini duševno slep.

Danes pa hočemo naslikati roparja, ki je padel tako globoko, da je segel celo v slepčev žep, in mu vzel iz žepa to, kar mu je darovala dobrosrčna roka. Kaj ne, človek, ki kaj takega stori, mora biti že popolnoma degeneriran, biti mora brez srca, podoben brezsrčni zverini, — da še hujši kakor ta.

Tak ropar pa ni samo tisti, ki oropa posameznega slepca. Prav tak je tudi tisti, ki hoče oropati nezavedno duševno slepo maso. Tak človek je slabši od Kajna, ki je ubil svojega lastnega brata, na takega človeka pade neodpustljiv greh, kajti tudi pri roparjih in tatovih ima usmiljenje svoje gotove meje. Za takega človeka ni pomilovanja, ker tak v pravem pomenu besede, sploh človek ni, ampak hijena v človeški podobi.

Mej nami Slovenci v Ameriki se je pravkar izvršil tak rop. Pred par tedni so ga izvršili znani koritarji na Lawndale. Pri nezavedni, delavski masi, so pričeli pred par leti obširno kampanjo, za našo staro domovino. Zbirali so darove pod prevezo, da bodo doma upostavili republikansko vlado, da bodo odrešili zasuznjeno Goriško in Primorsko, in bogve kaj so še vse obljubljali, ko so ti veleslovenski patrijotje agitirali po hišah in nabirali krvavo zaslužen denar od ubogih proletarcev, ki so si utrgavali svojim lastnim ustam, da so dali v ta namen, ker so bili prepričani, da gre za svet namen za svobodo naroda in za njih

domovino. S takimi mislimi je slovensko delavstvo dajalo svoj težko zaslužen denar, misleč, da ga daje na altar svoje domovine — a žalibog — dajalo ga je na altar sleparjev, nikdar sitih sebičnejšev!

Ti ljudje pa, ki so nabirali te darove so se s potuhnjenimi obrazi zlobno smejali v srcu darovalcem, ko so prinesli svoje bisage skupaj v Chicago in iztresli iz njih svoj nabrani plen. Njih radikalne rdeče cunje so prinesle v svet par svetlohlinskih fraz in stvar se je končala. Neka oseba je dobila na roko več deset tisoč dolarjev, da jih ponese v staro domovino za revolucionarne namene. Ker tam takrat še ni bilo ugodnih trenutkov za kako revolucijo, je dotični klativitez porabil ta denar za svojo tiskarno, zavedajoč se, da je tisk v današnjih dneh glavna sila, in da bo to najprej pripravilo ljudstvo na tak slučaj. Preostanek je ostal v Chicago in pred par tedni so se kot lačni krokodili spravili še nad ta preostanek in istega razdelili za svoje zlobne namene. Neka radikalna flika je dobila celih tri tisoč dolarjev. Zakaj? Zato, da bo zopet zastrupljala slovenske delavce po Ameriki, da bodo postali še večji duševni slepci, kakor so. Ljudje ki so to izvršili so slabši od Kajna!

Sedaj bodo ti narodni roparji porabili nabrani plen, za nadaljno še večje poneumnevanje našega delavstva. Ti ljudje so tudi voditelji neke druge podporne organizacije. Ali se ni bati, da bodo, ko bodo narod kot maso popolnoma poneumnil, segli tudi v njene zakladnice? Ali ni od ljudi, ki niti slepec ne prizaneso, kaj takega pričakovati? Po vsej pravici!

Narod, ki gleda vse to tako mirno, boš nekega dne razočaran. Proklinjal boš dan, ko si prvič čul te brezsrčne prekucuhe. Pregovor pravi: "kar mačka rodi — vse miši lovi..." Tako je tudi s temi ljudmi. Svoje vrste miši — plen — bodo lovili še naprej med nezavedno maso, t. j. "dolarčkov," kateri jim diše.

Narod, pazi na te prekucuhe, dokler je čas. Drugače boš nekega dne še bolj razočaran, kakor si danes! Kajti, to so najbrezsrčnejši roparji, ki niti slepcem ne prizaneso!

REV. PAVEL (JAKOB) DREV, O. F. M. UMRL.
(Nadaljevanje s I. strani.)

teh župnij, ki jih imamo, ne bo mogoče z duhovniki domače krvi opravljati. Ne moremo, ne smemo Bogu izpraševati vesti, zakaj nam je vzel tega, zakaj nam jemlje druge, še predno nam je dal nadomestilo zanje. Naša misel je, če tudi božja kdo ve, da je Rev. Dreva vzel zato, ker morejo foresteitsko župnijo menda samo še nebeški patroni in priprošnjiki rešiti raznim mor, ki ji ne pustijo dihati. Zdaj ima dva gori, ki je gotovo ne bosta požabila. Zakaj jemlje druge, naj bi si pa vsi ameriški Slovenci malo vest izprašali. Bog pošilja misijonarje v tuje, paganske kraje, ker svojih nimajo in imeti ne morejo. Ko krščanstvo požene zadosti globoke korenine, da se more duhovščina iz domačega ljudstva rekrutirati, tuje misijonarje odpoklicuje drugega za drugim. Saj tudi mati svojega otroka več ne nosi v naročju, ko more sam hoditi. Naše ljudi v tej novi domovini so zadosti dolgo njih starokrajski rojaki zalagali z duhovniškim pomladkom. Skrajni čas bi bil, da začne tukajšnje ljudstvo svoje lastne, tu rojene sinove, v večjem številu posvečati službi altarja. Ako ne, se jim zna zgoditi, da bodo nazadnje ostali čreda brez pastirjev, izročena na milost in nemilost raznim zgrabljivim volkom.

Mi kot sobratje žalostni stojimo ob svežem grobu rajnega, ker nam tako manjka delavnih moči. Na drugi strani ga pa zavidamo, ker se je v pomladnem navdušenju za Frančiškove vzore preselil k njegovi armadi v zmagovalno cerkev.

Počuj v Bogu, dragi nam brat!

ZLATA ZRNA.

Zgodovina ne pozna nikakega o-mikanega, kulturnega naroda, ki bi bil brezversk. Je rekel protestantovski učenjak in profesor Dr. Rinke v Kielu.

Slavni laški fizik, grof Volta, ko je bil vsakemu elektriku znano, je rekel: "Dolgo sem imel dvono o veri, iskal sem jo in sem jo našel. Veliko pohujšanje za me je bilo v mojih mladih letih, ko sem videl, kako mnogi učenci vero na-

padajo. Sedaj pa vidim povsod edino le Boga... povsod."

Grofica Chatelet, katero je Voltaire zapeljal v brezverstvo, je običajno nazivala vero praznoverje. Ko je ležala na smrtni postelji, je vprašala Voltaire-ja, bi li ne bilo pametno, če bi se dala prevideti z zakramenti za umirajočce. In Voltaire ji je odgovoril: "Storite, kar se vam zdi varnejše." Takoj je poslala po duhovnika, toda predno je ta prišel, je bila že mrtva.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Rothbery, Mich. — Skrajni čas se mi že zdi, da se zopet enkrat oglašim v našem listu "Edinosti," da ne bodo rojaki mislili, da smo že vsi pobegnili iz naših farm, ali pa, da se skrivamo za senco rdečega praporja. Pa to ni res! V dokaz zato je, da sem pridobil za list "Edinost" štiri nove naročnike in razprodal vse Koledarje "Ave Maria," kateri so mi bili poslani za razprodati. Vsepih, ki sem ga imel pri listu in Koledarjih je še precej dovoljen, v tako mali naselbini, kakor je naša, posebno če upoštevamo, da je tudi med nami nekaj takih, ki so omamljeni od rdečega maloha.

Kjub slabim farmarskim razmeram zadnjih par let, tukajšnji Slovenci dobro napredujemo. Večina ima svoje lastne avtomobile, in kakor se sliši si trije nadaljni rojaki mislijo nabaviti nove avtomobile na spomlad. Trije tukajšnji rojaki so prodali svoje farme, bile so jim premale in kupili so večje, tako ima Mr. John Repes lepo urejeno 120 akrov obsegačo farmo z velikim vrtom in modernim poslopjem, dve milje oddaljeno od mesta Hesperia. Mr. Frank Mesner ima 100 akrov obsegačo farmo blizu svoje prve farme, ki jo je prodal. Ima lepo in prostorno hišo, lansko leto si je postavil velik moderni hlev (barn), ki je v ponos tukajšnih okolici. Mr. Frank Ruper pa ima zdaj svojo farmo štiri milje od mesta Holtona na zelo lepem prostoru z lepim modernim poslopjem. On je tudi najbližje katoliške cerkve, kar nas je tukajšnji Slovencev. Najbolj napreden med nami je pa gotovo naš rojak Mr. Martin Murn, ker poleg svoje 240 akrov obsegačo farme ima tudi svojo lastno moderno mlatilnico, ki mlati nam tukajšnim bližnjim Slovincem, kakor tudi drugim tujerodcem. Letos je bil zaposlen pri mlatvi nad dva meseca. Več tujerodcev je na nje čakalo po dva do tri tedne, dasi so se jim ponujali njih lastni rojaki, a so jih odklonili, to pa zato, ker Mr. Murna dobro poznajo od zadnjih par let nazaj, da je vesten in da svoje delo dobro opravi. Nekateri samo gledajo, da več zaslužijo, samo, da gre hitro naprej, pa tudi če polovico žita v slami ostane. Mr. Murnu bi seveda samemu kaj takega ne bilo mogoče opravljati, ako bi za seboj ne imel pomoči, kajti za tako delo, mora biti že precej izurjen. In to sta njegova dva, pridna sinova po imenu Martin in Joe, ki sta čvrsta in spretna mladenci, ki se popolnoma razumeta na sedanji sistem, oziroma delati z vsakovrstnimi poljskimi stroji, razumeta se tudi dobro pri popravilni avtomobilov. Naj še omenim, da sta vzgojena v pravem katoliškem duhu. Torej marsikateremu za vzgled.

Kot vsako leto tako tudi letos sem imel žito za mlatiti in razumljivo je, da sem si želel Mr. Murna, in res, bilo je nekako koncem avgusta, ko zapazim pol milje od mojega doma neko veliko stvar, ki se počasi pomika proti meni, bila sta vprežena dva konja in pa traktor na čelu, ko ne bi človek vedel kaj da je, bi si gotovo mislil, da prihaja kaka velika avstrijska havbica, da hoče morda obstreljevati našo okolico, seveda strah bi bil neupravičen. In kdo mislite, da je bil, bil je naš Mr. Murn s svojo mlatilnico, ko tako prihaja, skličem svoje sosedo, da mi pridejo pomagat. In res po preteku kratkega časa, smo bili vsi vsak na svojem mestu, bilo nas je po številu deset. Ko Mr. Murn da potrebno znamenje za našo ofenzivo, tedaj se koleša zavrti in povem vam, da smo bili vsi dobro zaposleni in vsak je moral na svoji postojanki vestno svoje delo izvrševati, dokler ni bil konec. Najbolj slaba usoda je prav gotovo zadela mene, ker sem bil na postojanki pod cevjo "blowerjem," kjer pleve prihajajo iz stroja. Slamo, pleve in drugi prah je z veliko naglico prihajalo iz cevi, tako, da nisem popolnoma nič videl okrog sebe. Po telesu sem bil že ves poln koca in klasja, ki so mi ušli pod obleko in ko Mr. Murn zapazi, kie se nahajam, da na mene tako sramotno strelja njegova mlatilnica in mi preti, da me zasuje v kup prazne slame in prahu, mi priskoči na pomoč in sicer s tem, da krene omenjeno cev v drugo smer, s tem mi je bilo seveda veliko olajšano, ali slaba mi je pa še vedno predla. Jaz bi bil najraje vse skupaj pustil, ali ko pomislim, da kaj takega bi ne bilo prav lepo in dostojno in zraven pa še mnogo smeha, sem sklenil, vzdržati do konca, pa magari naj prično pri-

hajati iz cevi same železne vile. Po preteku ene ure in pol je bilo bitke konec. Zdrsnem po kupu prazne slame dol, si otresem neljubih koca in prahu, ter se malo odahnem od napornega dela. Kar stopi k meni Mr. Murn in pove, da imamo nekako 120 bušelnov žita. Gotovo je, da sem bil s tem popolnoma zadovoljen in pri tem sem tudi vse pozabil, kar sem doživel za časa mlačevne ofenzive na kupu prazne slame.

Ko sem pred nedavnim bil pri nekem našem rojaku, da bi ga dobil za katoliški list, sem naletel na velik odpor, kakor marsikateri rojak, ki hoče širiti katoliški tisk. Ko sem prišel in potkal na vrata sem bil še precej dobro sprejet, ko se tako nekaj časa pogovarjamo o farmarskih razmerah in drugih rečeh, zapazim mejtem časom na mizi ležečo "rdečo" Prosveto in poleg nje njeno mater nagnusnejši list Svobodo, preštrihano z raznimi barvami na vse strani, na vse štiri kornarje. Postal sem radoveden, kaj pomeni oni lišp okoli one cunje; tedaj mi pa oni naš junak z vsem svojim junaštvom, ponosno pove, da je nje dvajset-letnica njenega obstanka. Nato jaz opominam, da ima zelo slabo prošlost, da je veliko naših rojakov spravila v nesrečo in jim zastrupila dušo in srce. Tedaj se ta junak potegne iz hlač z vsem svojim rdečim junaštvom in mi prične dokazovati, češ, da se to najbolj listi in da kot taki odpirajo ljudem oči, ako bi jih ne bilo je povdaril, bi bili ljudje še bolj zaslepljeni kot so.

Nato mu jaz odgovorim, da je v veliki zmoti in da on kot tak podpira slabe liste, ki zapirajo ljudem oči in jih hočejo spraviti v popolno temo. In ako se hoče prepričati io pravi resnici, tedaj, da naj se on naroči tudi na katoliški list, in kot takega čita od konca do kraja in da bo kmalu izprevidel, da je bil močno zaslepljen od rdečih časnikov. Pri tem potegnem iz žepa eno Edinost, kot za ogled, in pa ako bi se hotel naročiti. Ko bi Vi dragi braveri videli, kako se je tedaj ta naš junak sedanega časa postavil na prste, izpustil iz svojih ust celo rešto psov na omenjeni list, na vse duhovnike po celi Ameriki, češ, da so vsi enaki, in da kot taki zaslepljujejo narod.

Lej ga, lej ga, ... kakor imaš ti pravico zagovarjati svoje bedaste fraze, tako imam tudi jaz pravico zagovarjati svoje prepričanje, kate-

ro vem, da je pravilno, in da temelji na čisti resnici.

Zavedal sem se, da nisem še v rdeči Rusiji, ampak na tleh svobodne Amerike, tedaj je prišlo med nama do ostrega prerekanja, ko sem ga vprašal, da naj mi dokaže, koga so še socialisti naredili in kaj imajo za pokazati.

Mož vstane in mi predstavi S. N. P. I., češ, da ona je največja in najbogatejša organizacija v Ameriki.

Nato mu rečem, da s tem ni veliko dokazal, da kaj tudi katoličanje imamo za pokazati in poleg tega pa še veliko drugih stvari, katerih mu sedaj ne bom imenoval, predstavil sem mu K. S. K. I. mogoče, da nima ravno toliko članov kot S. N. P. I. toda dobro pa vem, da je na dobrem stališču, to pa tudi vem, da je pri S. N. P. I. veliko članov, ki so pravi katoličanje, kako so notri prišli eni, to rojaki sami ne vedo. Predstavil sem mu pa par slovenskih mož naših pionirjev, na katere smo Slovenci ponosni, ker so našemu imenu priborili mnogo neizbrisne slave, ker so imeli pri Amerikancih velik ugled. Tako sem omenil pokojnega Monsignora Buh, koliko je dobrega storil za Slovence pa tudi druge narode.

Tedaj mi zopet odgovori kot tak, ki črpa svojo znanost iz rdečih listov, da je imel Father Buh zlato polje med Indijanci, češ, da si je nakopil veliko denarja.

Kakšno zlato polje je imel pokojni Father Buh mej Indijanci, to braveri prav dobro sami vedo, posebno še tisti, ki čitajo letošnji Koledar "Ave Maria". Da mu pa vest nekaj očita je gotovo, ker ve, da bo boral umreti in želi, da bi ga katoliški duhoven pokopal, oziroma blagoslovil njegovo telo in njegov grob, trdil je namreč, da ga mora katoliški duhovnik pokopati, pa najsi bo pokopan na katoliškem ali kakem drugem pokopališču.

Jaz sem odločno zanikal, da katoliški duhovnik ne pokoplje človeka druge, kakor na katoliškem pokopališču, pa tudi če je katoliškega prepričanja, izvzemši v vojnem času ali kakem drugim slučaju, ki se drugače pomagati ne da.

Se veliko bi imel za popisati glede tega našega zaslepljenega rdečega rojaka, pa vidim, da sem že precej daleč zašel z mojim dopisom. Torej naj bo za danes zadosti. Ko sem tako odhajal od njih sem se poslovil s pomilovalnim nasmehom.

Omenim naj še, da smo imeli sredi meseca oktobra, sv. birmo na Brunswick, Mich. Pri tej priliki je prejel zakrament sv. Birme nad trideset slovenskih otrok.

S Pavletom se pa za danes nočem spuščati v nobeno polemiko, mogoče bi zašel z njim v kak nepri-

VENDAR ENKRAT

smo dobili v naši cerkveni dvorani

SV. ŠTEFANA

NOVODER

Krasen je. Kar pogledat ga pridite

v soboto 2. in nedeljo 3. decembra t. l.

ko bo prva igra na prenovljenem odru.

Začetek obakrat točno ob pol 8. uri.

Vstopnina 50c.

Vspored:

1. Nagovor.
2. Pevske točke oskrbi dr. Adrija.
3. Igra, "STARI IN MLADI."

Igra v 4. dejanjih.

OSEBE:

Jamnik Jernej, kmet g. Alojzij Železnikar.
France, njegov sin g. Joe Fajfar.
Mica, } njegovi hčeri gđc. Brigita Shpenko.
Metka, } gđc. Antonija Pogačar.
Špehar France, kmet, Micin mož g. Albin Zakrajšek.
Židanova Alenka, Francetova nevesta gđc. Mary Koporc.
Tine Remec, Kramarjev hlapec g. Silvester Hrastar.
Ptičar Blaže g. John Sajovec.
Kragelj Ivan, agent g. Frank Bicek.
Matija, gostilničar g. Math Jerina.
Sejmarji g. A. Glavach in g. Fr. Bicek.
Žandarm g. John Schavel.

Čisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov za novi oder.

PRIDITE VSI!

SRŠENI.

ieten konflikt in potem bi jih dobil pod nos, kakor jih dobijo nekateri koritarji na Lawndalski ulici, zato reji rajši molčim.

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam lista "Edinosti."

R. Snider.

So. Chicago. — Pretečeni tork 21. novembra so članice podpornega društva Marijinega Spočetja v So. Chicago priredile zabavni večer v ožjem domačem krogu svoji priljubljeni predsednici, Mrs. Ursuli Kučič, ki je obhajala svoj devet in štirideseti rojstni dan. Članice so se zbrale na stanovanju Mrs. Kučič in so jo presenetile z krasnim velikim šopkom lepo razvevatih rdečih vrtnic, ki jih je bilo po številu 40, ravno toliko, kakor se je obhajal rojstni dan, t. j. devet in štirideseti. Na to je sledila zabava prav po domače v veliko zadovoljnost vseh navzočih. Blagi predsednici Mrs. Ursuli Kučič kličemo: Še na mnoga, zdrava, vesela, zadovoljna leta!

— V nedeljo 26. novembra je zavladovala v družini Mr. Mergoleta veliko veselje. Najprej je bilo krščeno dete in so otroku dali ime Ljudmila, Terezija. Na to se je lepi krščanski navadi blagoslovila nova hiša. Po končanem obredu se je na razvila domača zabava, ktere se je udeležilo lepo število sosedov, znancev, prijateljev, ki jih ima Mr. Mergole dovolj. Dobri družini Mergoletovi želimo, da bi se zdravi veliko let veselili na novem domu, vsi srečni v krogu svojih otročičev!

— Preteklo nedeljo 26. novembra ob 3. uri je bila poroka Mrs. Agnes Fugina in Mr. Anton Maholicky. Nevesta je letos bila prevzela kontest pri cerkvenem feru in se je veliko prizadevala. Naj ji sledi tukaj javna pohvala, ker ni hotela za svoj trud nobene odškodnine, ampak je vse storila za napredek cerkve sv. Jurija. Novoporočenemu paru kličemo: Še na mnoga, zdrava, zadovoljna leta!

Chicago, Ill. — Danes in jutri večer se bo vprizorila v cerkveni dvorani sv. Stefana krasna igra "STAR IN MLADI." Začetek igre bo obakrat točno ob 7:30 zvečer. Na programu imajo več lepih pevskih točk, katere bo oskrbel "Adrija." Ker je čisti dobiček od te igre namenjen v korist cerkve sv. Stefana, je pričakovati od strani faranov obilne udeležbe. Vsak faran in faranka naj prav gotovo pride na igro sam(a) in zraven pripelje še svoje prijatelje. Nihče se naj ne boji, da bo dvorana premajhna, če bo, jo bomo pa raztegnili, saj imamo par "Ribničanov" v naši fari!

— Plesna veselica, ki jo je priredil naš fantovski klub sv. Stefana zadnje sredo večer pod imenom "Hard time party" je izpadla nepričakovano povolno. Udeležba je bila obilna in vsakdo je bil izvanredno zadovoljen z zabavo. Prav tako, Fantie le krepko napreji!

— Poročila sta se v naši cerkvi sv. Stefana naša dobroznana Mr. Miller in Miss Mary Merlak. Poročne obrede je opravil Rev. Father Leo Noviteki. Kakor izjavlja Father Leo

je bila to prva poroka pri kateri je opravil poročne obrede, odkar deluje v vinogradu Gospodovem.

Novoporočenca sta odšla takoj še isti dan par ur po poroki na ženitovanjsko potovanje v zlato Kalifornijo, da tam kaj v obilju zlatih solnčnih žarkov preživita svoje medene dni. Naša cerkvena občina bo pogrešala našo pridno Miss Merlak, ki je bila kot dekle vedno mej prvimi, kadar se je šlo za korist naše fars. Na vsaki priložnosti smo jo videli, kako se je trudila za cerkev, društva itd. Upamo, da ne bo naš zapustila v naprej, ampak, da bo še z večjo vnemo sedaj kot žena delovala pravtako, kakor je do sedaj.

Novoporočenemu paru želimo kar največ sreče in božjega blagoslova v novem zakonskem stanu in pa srečnega povratka iz medenega ženitovanjskega potovanja!

— Na nagloma je obolel zadnje sredo večer za pljučnico, naš preč. g. župnik Father Kazimir Zakrajšek. Bolezen si je nakopal na misijonu, ki ga je vodil zadnji teden na slovaški župniji v Mt. Olive, Ill. Dal Bog, da bi preč. g. župnik kmalu ozdravel in zadobil svoje ljube zdravje nazaj!

— Operirana je bila te dni v bolnišnici sv. Antona Mrs. Leo Mladich, soproga našega potovalnega zastopnika. Operacijo je izvršil slovenski zdravnik Dr. J. E. Uršič. Operacija je bila baje zelo nevarna, a vendar, kakor kaže stanje bolnice je pričakovati okrevanja, kar Mrs. Mladich prav iz srca želimo, da bi se v najkrajšem zopet zdrava in čila vrnila k svojemu soprogu in svoji družini!

CUNO IN NEMŠKI SOCIALISTI

Berolin, 27. nov. — Kakor v drugih evropskih državah bijejo pravkar ljute notranje politične boje, tako se bije tudi notranji boj mej raznimi frakcijami v Nemčiji. Odstop bivšega kabineta je povzročil precejšno krizo in novo nastopil državni kancelar Cuno ima posla čez glavo pri notranjih reformacijah, katere je že pričel urejevati.

Ker je Cuno industrijski strokovnjak in iz trgovskega stališča velik trgovski veščak, je upati, da bo našel, ako je to le mogoče v današnji Nemčiji pot, ki bo vodila, nazaj k normalnosti, dasi bo ta pot dolga in trda. To njegovo možnost vidijo vse stranke v Nemčiji in se tudi pridno oklepajo novega kancelarja, ki jim daje edino upanje, da bo spravil sedanje nemške razmesariene razmere v red in na pravi tir. Vsestransko so z njim — le nemški radikalni socialisti so odločno proti njemu, ti so ga pričeli ovirati pri njegovemu delovanju. Zato se pričakuje v vseh krogih, da bo tudi on sledil vzgledu italijanskega ministrskega predsednika, da bo stopil pred Reichstag in zaprosil za polnomočje v vseh zadevah v državi. Ko se to zgodi bo Cuno nastopil s silo proti socialistom ki niso za robeno sedelovanje v državi, ampak nasprotno za sam razdor in povzroča nje nered v državi. Sicer pa socialisti še sami ne vedo kaj bi ta! Še pač navadni politični nergaji.

Zvonko pravi, da je Rim, kakor morski volk, ki človeka požre s telesom in možgani. Zda mi je jasno zakaj njega ne požre. Pač zato ne, ker nima nič možgan. Tako smrdljivo mrhovino požira nekdo drugi.

Zvonko se baha, da je dobil ob priliki listovega jubileja od raznih strani dosti sugestije, a pravi, da bi imel raje kak tolar, da mu ne bo z novim letom zopet treba iti s trebuhom za kruhom.

Ali ste že kdaj koga slišali resno trditi, da so v starem testamentu moški opravljali materinske stanovske posle? Kondatova Minka in Novakov Tone, sta pa še danes prepričana, da sv. pismo tako uči. Potem se jaz ne čudim, če nimata vere. Vera ima svoj sedež v razumu. Kjer pa razuma ni, tam zanjo ni mesta.

Kdor misli z ruskimi rubli rešiti svoj biznis, kakor Zvonko, ta ali ni daleč od poloma, ali pa iz Rusije podpora dobiva.

Nekdo mi je v svoji preveliki gorečnosti vprašal, zakaj ta spodnji takih, kakor je Zvonko, precej ne pobero, ko so vendar tako zreli zanj. Jaz sem mu pa odgovoril, da zato ne, ker bi mu v želodcu obležali, kar bi ga oviralo v njegovem nadaljnjem delovanju. Prevelike s... tudi on ne more prebaviti.

Zvonko mora iz Evrope "lifrati" razne grešnike, da bi nam zamašil usta. Mi jih imamo tukaj v izobilju in sicer v njegovem lastnem taboru. Ker imamo pa še toliko srca, da nikomur ne privoščimo petletne ječe, hočemo zaenkrat še zamolčati popolno ime. Če bomo končno le prisiljeni priti z njim na dan, naj se dotični Zvonkotu zahvali za ričet, saj mu ga on kuha.

Zvonko pravi, da Tone Teleban po cele tedne ni spal v svoji postelji. To je sicer žalostno, če je res,

še bolj žalostno je pa, če človek sploh nima svoje postelje, kot je tak cigan, kakor je Zvonko nima.

Veš kaj, Pe-Terček, če si ti tiste "rodovitnega" Štajerca — per quasi domicilium — malo privoščiš, mene iako malo "badra." To je njegova stvar. Z njim mi ne boš zamašil ust, le prepričan bodi. Če je njemu prav, da lastni bratec v Bachu, in kakor praviš še v nečem drugem, vanj pluje, je meni tudi prav. Bo vsaj vedel s kom se brati. Jaz imam za oba samo: Pfui! Capito?

Pe-terček, če bi ti kot fant, tako frivolno pisal o ženskah, bi si jaz mislil: Kaj hočemo, je pač v "Sturm und Drang Periode." Taki potrebujejo posebne norišnice, ki je žalibog niti ultra napredna Amerika še nima. Če pa en oženjen mož, kakor si, tako klobasari o ženskah, bi jaz na mestu tvoje žene opolnoči šel "divorce" iskat. Vem, da bi bil ti v tem slučaju vesel, ker bi bil zopet "ledig" in "frei", ter ga sam lepo srkal naprej.

SLOVENCEM V CHICAGI

naznanjam, da imam sedaj prvovrstno blago, kakor spodnjo perilo, Sweaterje, težke moške srajce, zimske bluze za fante in vso drugo blago. Pridite si ogledati.

ZA BOŽIČ

pošljite svojim v stari kraj zavitek blaga s katerim jim boste najboljše vstregli. Jaz pošiljam blago v stari kraj, ter so do sedaj vsi prejeli, katerim sem jaz poslal, ker naredim natančno po predpisih. Stroški so malenkostni. Vprašajte me o tem. Nasvete dajem, in odpošljam blago brezplačno. Se priporočam,

JOHN GOTTLIEB.

1821 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Edini slovenski Dry Goods Store.

"SHIB SUBSIDY BILL."

(Nadaljevanje s 1. strani.)

na v obliki davčnih olajšav. Tako je na pr. dobiček na ladjah preko 1.500 ton oproščen od dohodninskega davka za dobo devetih let, začnši od 1. 1921. To pa le pod pogojem, da brodolastnik investira dvakrat toliko, kolikor si je s tem pridelal na davkih, v gradnjo novih ladij v ameriških ladjedelnicah. Nadalje, vsaka oseba, ki je plačala prevoznino za blago, uvoženo v Združene Države na ameriških ladjah, sme odbiti 5 odstotkov te prevoznine od svojega dohodninskega davka.

Po treh letih, ko stopi ta zakon v veljavo, brodolastnik bo upravičen do subvencije le v slučaju, da vsaj 75 odstot. vse tonaže, ki jo on lastuje ali upravlja, pluje pod ameriško zastavo. Brodolastnikom se daje s tem dovolj časa, da se iznebijo svojih sedanjih interesov pri inozemskih ladjah.

Zakonski načrt določa tudi ustanovitev posojilnega sklada (Loan fund) od 125 milijonov dolarjev za gradnjo novih ladij in opremljanje že zgrajenih ladij. Posojila se dovoljujejo do roka 15 let in nosijo obresti po 2%.

Pristojbina, ki jo morajo plačevati vse ladije, prihajajoče v ameriška pristanišča (tako zvali "tonnage duties") t. j. taksa za vzdrževanje svetilnikov) se podvoji razun za manjše ladije.

Jako važna je določba zakonskega načrta glede privajanja priseljencev. Polovica skupnega števila priseljencev, pripuščenih v Združene Države, mora priti sem v ameriških ladjah. Ako ta določba nasprotuje sedanjim mednarodnim pogodbam, naj predsednik Združenih Držav ukrene potrebno, da se to nasprotje odstrani. Ako pa nasprotja ni, naj predsednik izda proglas, v katerem navede rok, kdaj naj stopi ta določba v veljavo. Do roka, navedenega v predsed. proklamaciji, naj bi ta določba ne omejevala prevažanja priseljencev v inozemskih ladjah.

NAJVEČJA SLOVENSKA BANKA

v Ameriki je v Clevelandu, O. kajti v dobrih dveh letih svojega obstanka izkazuje nad

DVA MILIJONA DOLARJEV PREMOŽENJA.

Malo je bank v Ameriki, katerih rast bi bila povprečno po milijon dolarjev na leto.

POPOLNA VARNOST VLOŽENEGA DENARJA

je poglavitni vzrok, da je postala naša Slovenska banka v tako kratkem času največji denarni zavod nove domovine. In kar je glavno: ustanovili so jo naši ljudje z našim denarjem. Vodstvo in vsa uprava je zopet v rokah naših ljudi.

POPOLNO NADZORSTVO VSEGA VLOŽENEGA DENARJA

nad našo banko ima država, potem posebni izvedenci in pa bančni direktorij, ki sestoji iz enainvajsetih članov direktorija in šestih svetovalcev. Med njimi najdete sama naša imena, pozna in zaupanja vredne može. Zato nalagajo v tem domačem denarnem zavodu naše

JEDNOTE, ZVEZE IN POSAMEZNIKI

iz vseh krajev naše nove domovine. Med vložniki je država sama, County, šole, knjižnice, mesta itd. Pomnite, da naša banka obrestuje vse vloge po

4% OD DNEVA VLOGE DO DNEVA DVIGA.

Denar prinesite lahko osebno, če stanujete v bližini, ali pa ga pošljite po pošti in sicer z money ordrom, draftom ali čekom. Z obratno pošto prejmete hranilno knjižico, na katero zopet lahko dvignete svoj denar, kadar ga rabite.

POŠILJA DENAR NA VSE STRANI SVETA

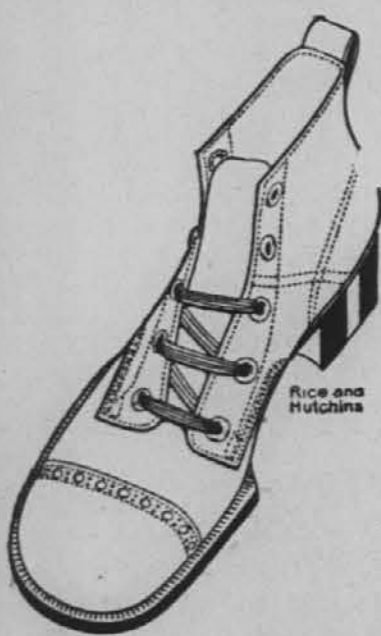
in sicer po dnevnem kurzu, kakor je denar na svetovnem trgu, tako ga dobite vi. V zvezi je z najboljšimi denarnimi zavodi starega kraja in garantira vsako pošiljatev z vsem svojim premoženjem.

NAJBOLJŠE IN NAJVARNEJŠE

je vselej tam, kjer je naše. Ako zaupate denar naši Slovenski Banki, potem ste lahko brez vse skrbi zanj. Obrnite se osebno ali pa pišite na

THE NORTH AMERICAN BANKING & SAVING CO.
St. Clair & 62nd St. Cleveland, O.

SOUTH CHICAGO

Slovencem v So. Chicago in okolici naznanjam, da sem prejel veliko zalogo najboljših, trepežnih čreveljev za može in fante, dekleta in žene, kakor tudi za dečke in deklice. Zlasti za šolarje dobite pri meni močne trepežne črevelje.

Pri meni dobite črevelje vsake vrste, v vseh velikostih po zmernih in nizkih cenah. Dobro blago za zmerno ceno je moje geslo!

Slavnemu občinstvu se toplo priporočam za obilen obisk!

"SVOJI K SVOJIM!"

Anton Bakše

SLOVENSKA TRGOVINA
S ČREVLJI.

9534 — Ewing avenue.

POZOR IGRALCI HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravilam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmjerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

ZADNJA PRAVDA.

ROMAN

Spisal češki J. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

"Hudirja, dekle, sedaj mi je dovolj; takoj poveš, kaj te boli, zastoni vendar ne jokaš!" Strogo je sedaj spregovoril Adam, objel ženo s svojimi močnimi rokami, jo dvignil kot peresce in posadil. Imela je lica rdeča kot mak, oči zardele od joka; z belo rutko, ki jo je še držala v rokah, si je obrisala solze, in bilo je, kakor da je s tem zbrisala tudi vso žalost. Kakor da jo je zbudil strogi glas možev. "Stojkaj!" je ukazala hčerki in jo postavila na tla. "Ne vem, kaj boš storil, ako ti vse povem," je potem rekla možu in se postavila predenj. Ta je ne bi bil spoznal. Oči so ji gorele, pa ne v solzah, ampak iskrale so se kakor ogenj, lica so gorela, da bi se na njih vnela vžigalica, čelo se ji je gubančilo, bradica se je tresla, pesti so se stiskale; Adam ne bi bil spoznal svoje Dodličke, nikdar je ni videl take, tako se je spremenila pred njegovimi očmi, da bi se bal zanj, da je izgubila pamet, če bi je ne bil poznal.

"Manca Spodnjih me je spodila iz klopi."
"Iz kakšne klopi?" ni mogel Adam takoj razumeti; zato je vprašal malomarno, mirno; toda njegov mir je še bolj razdražil Dodlo.

"Iz klopi v cerkvi, iz naše klopi!"
Ali je Adam prav slišal? Radi gotovosti vpraša vnovič:
"V cerkvi, pred ljudmi, praviš, da te je spodila Manca, in iz naše klopi?" In že se je tudi on dvignil, tudi njemu, glej, so se žile na sencih napele, obraz mu je zardele, ušesa so se vnela.

"Kakor bi bila garjeva, tako me je spodila od sebe in dekletce tukaj tudi."

"Povej, kako je bilo, ne besede ne prideni, ne besede ne zamolči!"

"Prišla sem bolj pozna v cerkev; zvonili so že skupaj; cerkev polna ljudi. — Grem kakor vselej naravnost k naši klopi in tiščim vanjo. Dodličko pred seboj. Pa prav na koncu sedi Manca s fantkom. Sedi kot pribita in se dela, kakor da nju ne vidi. Izstopila bo, si mislim, in bo pustila naju naprej, kakor navadno dela, ker je poleg nje še prostora za tri. Stojim trenutek in čakam, da je ne bi motila, če morda ravno moli očenaš. Ko se pa dolgo ne gane in me je že sram — pravim ji tiho: "Manca, umakni se!" Zdaj šele dvigne glavo, me pogleda in pravi, da je vsak lahko slišal: "Kaj pa hočeš tukaj? To je naša klop!" — "Naša, kakor vaša," jaz nazaj. In veš, kaj mi je na to rekla? "Mi postavljamo oltar — Martin nosi nebo — klop je naša in ti se poberi!"

"To je rekla?"

"Bog mi je priča! Mislila sem, da se bom pogreznila sto sežnjevo globoko v zemljo od sramu. Ljudje okrog so se suvali s komolci, smejali se, vsa cerkev se mi je vrtela, nisem vedela, kaj bi počela; vsa zmešana sem pograbila Dodličko v naročje, grizla se v ustnice, da nisem tam začela jokati, in zbežala sem domov."

Komaj je dogovorila, je zazvonilo v stolpu tri, znamenje, da je minil blagoslov. Prvi so pridrli iz cerkve dečki, kakor bi jih izstrelil, za njimi so prišla dekleta in potem šele drugi župljani. Niso se takoj poslovili in razšli. V gruclah so stali na malem prostoru pred cerkvijo in se živahno pogovarjali. Samo Manca je popolnoma sama hitela proti domu s povzdignjeno glavo, s trdim, hudobnim izrazom na licu, Martinka je vlekla za roko s seboj.

"Odkar Klenči stoji, se kaj takega še ni zgodilo."

IZ STAREGA KRAJA

SO DOSPELE "MOHORJEVE KNJIGE ZA LETO 1923.

— Letošnje Mohorjeve knjige so krasne in so izšle 4. knjige. Cena iztisu je \$1.00 in se dobijo pri:

REV. GEO. TRUNKU,
P. O. BERWICK, N. DAK.

Vsak zaveden Slovenec naj gotovo kupi en iztis Mohorjevih knjig. — Čisti dobiček je namenjen kulturnemu delu Mohorjeve Družbe na Koroškem, kjer se bje boj za ohranitev slovenske zavednosti pod tujim režimom.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrajše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němcecek
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

Phone: Canal 2534.

"In še celo v cerkvi, niti na takem svetem kraju se ne more preinagati."

"Uboga Dodlička — tako jo gre in poniža."

"Prizadela ji je rano, ki se težko zaceli —" je slišala za seboj Spodnja Porazilka in naravnost bežala ljudem izpred oči, kakor bi jo kamenjali. Njena mati, stara Gašperica, se je sploh sramovala priti iz cerkve. Ostala je in klečala kakor pribita.

"Kaj se vam danes, teta, nič ne mudi domov?" jo je vprašal cerkvenik, ko je bil že pogasil sveče, pokril oltar, otrnil dušo pri večni luči in zaprl zakristijo. Gašperica pa še vedno kleči.

"Ne mudi se, fant, ne mudi se mi," je vzdihnila in s težavo vstala.

"In zakaj pa?"

"Že zvesta, zakaj, — ti in gospod župnik; — pa radi te sramote niti med ljudi ne bom smela —" je tarnala starka in kakor da se je v teh trenutkih postarala za deset let, se je vlekla trudna po kamenitem tlaku k cerkvenim vratom . . .

Kdo ugame, zakaj se oženjeni možje nasprotnikih.
je tako malo zmenijo za govoreče aparate, gramofone?

Nekateri ljudje prav radi govore dovolj, ako vedo, kje se denar izporesnico, to je, kadar govore o svojih sojuje.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljšo vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

VSAK DOBER KRISTJAN, KI MISLI NA SVOJCE
V STAREM KRAJU, POŠLJE KAKO DARILO ZA

"BOŽIČ"

JAZ izplačam vsako pošiljatev hitro in gotovo še pred BOŽIČNEM praznikom.

JAZ računam najnižje cene in pošiljam denar po pošti in BRZOJAVNO.

PIŠITE PO NAŠ CENIK.

EMIL KISS, bankir

133 Second Ave., New York City N. Y.

Prodajem tudi parobrodne listke.

POZOR! NOVA GOSTILNA POZOR!

Cenjenemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu naznanjam, da sem pričel gostilniško obrt. Vsem Slovencem in Hrvatom se najtopleje priporočam za obilni poset. Pri meni bodo na razpolago vedno najfinejše smodke, cigarete in tobak. Poleg izbornih mehkih pijač itd. bo pri meni tudi vedno na razpolago fini prigrizek za cenjene goste.

LOUIS MAJCEN

Slovenski gostilničar

436 West 29th Street,

Chicago, Ill.

Dolžnost Slovencev v Chicagi

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblčila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH-WEST LAUNDRY CO.

Wet and Dry Wash

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

4. IZKAZ.

DOBROTHNIH DAROV ZA MLADINSKE DOMOVE V SLOVENIJI.

(Nadaljevanje s zadnje številke)
(Konec.)

Rudolph Majerle \$1.00; Frank Golob 50c.; Frank Zorman 50c.; Mary Simonich 50c.; Anton Mersnik 50c.; John Schnelar \$2.00; Matt Kobe Jr. \$1.00; George Jivanoček 50c.; Katarina Sprajcer \$1.00; John Somrak \$1.00; Matt Shegina 50c.; Mary Hutar 50c.; Peter Arko \$1.00; John Vertin 50c.; Leo Kuzma 50c.; Louis Ropotar 25c.; Mary Rebol 50c.; Ely Jandry 50c.; Matt Chullak 50c.; Mary Kreps 50c.; Joe Gerzin \$3.50; Anton Knapp 25c.; Alojzij Bergant 50c.; John Svob \$1.00; Neimenovan \$1.50. Skupaj \$81.25.

Društvo Presv. Srca Jezusovega. J. K. J. štev. na Ely, Minn \$5.00; Društvo Marije Čistege Spočetja št. 120 J. K. J. Ely, Minn. \$10.00.

Nabrala Mr. Jacob Preshirin in Mr. John Otrin:

John Otrin \$2.00; Frank Mrak \$2.00; Urša Trantik (Tratnik) \$1.50; Miss Moravitz \$1.50; Miss Moravitz \$1.00; Jos. Sherjak \$1.00; John Shega \$1.00; Anton Perme \$1.00; James Marolt \$1.00; John Loushin \$1.00; Frank Malavašič \$1.00; Mrs. Folmaier \$1.00; Neimenovani \$1.00; Frank Meden \$1.00; Frank Miklavčič \$1.00; John Merhar \$1.00; Rozi Chernive \$1.00; Anton Okoren \$1.00; Frank Beuk \$1.00; John Anžič \$1.00; Johana Matičič \$1.00; John Pluth \$1.00; Math Otrin 75c.; Mrs. J. Gorshe 50c.; John Room 50c.; Maks Leustik 50c.; Anton Poznik 50c.; John Merhar 50c.; Matt Zeleznikar 50c.; Jos. Močnik 50c.; Steve Rukačina 50c.; Anton Poljanec 50c.; Neimenovan 50c.; John Škraba 50c.; Jos. Pucelj 50c.; Jack Kosmač 50c.; John Shega Jr. 50c.; Anton Tekauc 50c.; John Tekauc 50c.; John Debenc 50c.; Frank Kožar 25c.; Mary Room 25c.; Peter Kerže 25c.; Vincenc Vesel 25c.; Mary Abrahamson 25c.; Ignatz Kožar 10c.; Mrs. Mary Močnik \$1.00; Frank Tratnik 50c.; Društvo Forester Sv. Franciška v Ely, Minn. \$5.00. Skupaj \$42.10.

Nabrali Mrs. Helena Marn in Mrs. A. malia Veranth:

Jerry Zeleznikar 50c.; Julia Smuk 25c.; Ana Janežič 25c.; Anton Boye 25c.; Mrs. John Gačnik 35c.; John Koplar 50c.; John Jerich 25c.; John Glavan 50c.; Chas Als 25c.; Jack Janežič 50c.; Anton Bolka 50c.; Frank Kržnar 50c.; Louis Perušek 50c.; Anton Indihar 50c.; Joseph Glinšek 25c.; Joseph Palcher \$2.00; Mrs. Louis Gauze \$1.00; Anton Laurich 25c.; Mrs. Matt Pavličič 50c.; Mr. in Mrs. Veranth \$10.00; Frank Čerček \$2.00; Mary Dejak \$1.00; Annie Grahek 50c.; (Cash) 75c.; Sam Cohen \$2.00; Mike Bobnar 25c.; Mike Rokich 25c.; Cash 50c.; Matt C. Marold 50c.; Mrs. Rozi Dojak (Dejak) 25c.; Ig. Fink 75c.; Geo. Peteruel \$1.00; Jos. Draguš 25c.; Roza Skufca \$1.00; Matt Kanš 50c.; Frank Lunko 50c.; Florjan Belihar 50c.; Luka Chimžar 50c.; Jos. Šile \$1.00; Staslav Vesel 50c.; Anton Golobič \$1.00; Mike Bachar 50c.; Jos. Viranth 25c.; Frank Mauc 25c.; Frank Teloch 25c.; Mike Tanko 25c.; John Prijatelj 50c.; John Germek 50c.; Jos. Kasteltz 50c.; Peter Skratsky 25c.; Louis Bazinet \$1.00; Mrs. L. Seraphine 50c.; Mrs. Frank Grebentz 50c.; John Meše 50c.; John Kaprivetz \$1.00; John Drabnich 50c.; John Vidmar 50c.; John Mavrin 50c.; Mrs. Cepelnik 25c.; Mrs. Mike Rom \$1.00; Jos. Agnich 50c.; Frank Sekula \$1.00; Mrs. Elizabeth Skube \$1.00; John Skube \$1.00; Frank Oshaben 25c.; Valentin Maren \$1.00; Društvo sv. Ane štev. 11 \$5.00. Skupaj \$11.50.

Nabrala Mr. Josip Zobetz in Mr. Josip Plut:

Joe Robic \$1.00; Anton Lužovec 50c.; John Kramar \$1.00; Frank Sevec 25c.; Mike Šterk \$1.00; Anania Kristian 50c.; Frank Sršen \$1.00; John Novak \$1.00; Peter Režek 50c.; Joe Lube 50c.; Lorenc Kuhar \$1.00; Frank Kerničar \$1.00; Frank Podjed \$1.00; Vincenc Markovic 50c.; Andra Koprivnik 50c.; Anton Mračič 25c.; John Zaverl 50c.; Frank Pucelj 50c.; John Škulj \$1.00; Frank Zaverl 50c.; Karl Držovih 25c.; Joe Oreškovič 50c.; Anton Klančar 50c.; Frank Dejak \$1.50; Frank Prijatelj 50c.; George Rozman 80c.; Frank Urbas 50c.; Andra Lah \$1.00; John Gnidica \$1.00; Domijan Bo 50c.; Joe Gregorich 25c.; Joe Pucelj hinic \$1.00; Ignac Pucelj 50c.; John Zobe St. \$1.00; John Zobe Ml. \$1.00; Joe Omerza 50c.; Joe Zobe \$1.00. Skupaj \$26.30.

Mrs. Mary Košak \$1.00.

Skupaj na Ely, Minn. \$367.65.

PRISRČNI BOG PLAČAJ!

OPOMBA: Ako je kaka iznuzitev ali pomota v darovanih svotah, uljudno prosim, da je javite na naslov:

Dr. ZAMJEN SR.

450 Pine Str., Bridgeport, Conn.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlate znake za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN,

2107 So. Hamlin avenue,
Chicago, Ill.